

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla dr. Millen Béla ügyvéd által képviselt felperesnek, dr. Kállai Sándor ügyvéd által képviselt alperes ellen, szerződés semmisségének megállapítása iránt indított perében a Nógrád Megyei Bíróság 2007. július 5. napján meghozott P.21.323/2006/22. számú ítélete ellen a felperes részéről 23. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 36.000.- (Harminchatezer) forint fellebbezési eljárási perköltséget.

A le nem rótt 72.000.- (hetvenkettőezer) forint fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

A felperes a keresetében a peres felek között 2005. június 29. napján közjegyzői okiratban rögzített kölcsönszerződés érvénytelenségének a megállapítását kérte a Ptk. 200. § és 2002. §-a alapján, mert a szerződés jogszabály megkerülésére irányult, jó erkölcsbe ütközik és uzsorás. Állította, hogy a ténylegesen 4.000.000.- Ft kölcsönt vett fel, a közokiratban tőkeként 4.000.000.- Ft és annak lejáratig számított évi 120% kamat szerepel tőkésítve.

Az alperes a kereset elutasítását kérte, vitatva annak jogalapját. Állította, hogy a közokirat szerint jött létre a szerződés és az abban foglalt összeg került átadásra.

Az elsőfokú bíróság az ítéletében a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, fizessen meg az alperesnek 72.000.- Ft perköltséget. Megállapította, hogy az állam által előlegezett 72.000.- Ft eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet indokolása értelmében a felperes a keresetében az alperessel kötött kölcsönszerződés részleges érvénytelenségét állította arra alapítva, hogy a kölcsön ténylegesen 4.000.000.- Ft volt és nem a közokiratban foglalt 5.200.000.- Ft. A Pp. 195. § (1) és (3), (4) bekezdései alapján az elsőfokú bíróság rámutatott arra, hogy a felperest terhelte a bizonyítás, miszerint a közjegyzői okiratban foglalt kölcsönösszeg nem felel meg a valóságnak. Az elsőfokú bíróság a bizonyítékok mérlegelése során rámutatott arra, hogy a tanúk nem tekinthetők érdektelennek; a felperes barátnője, fia, volt élettársa nem teljesen érdektelenek, és a volt élettárs által a gyanúsított minőségében készült szembesítési jegyzőkönyvben foglalt előadásának bizonyító ereje nem teljes értékű, mivel igazmondási kötelezettség nem terhelte. Az alperes nagybátyja, aki az alperes képviseltében járt el és intézkedett, valamint az ő barátjának vallomását, mint teljesen érdektelennek nem tekinthető tanúk vallomását mérlegelte az elsőfokú bíróság. Mindezen tanúvallomásokat az ügyvéd írásbeli nyilatkozatával az egyéb okirati bizonyítékokkal, valamint a felperes előadásával összességében mérlegelve úgy ítélte meg az elsőfokú bíróság, hogy a felperes által felajánlott és lefolytatott bizonyítási eljárás nem szolgáltatott elégséges adatot a közokiratban foglaltak megdöntésére, részben a közokirathoz fűződő általános bizonyító erő, részben a felperes önkéntes, saját kezű aláírására is figyelemmel. A Ptk. 200. § (2) bekezdés és 202. § bekezdés szerinti érvénytelenségi okot nem látta megállapíthatónak, ezért a keresetet elutasította. Perértékként 1.200.000.- Ft-ot vett figyelembe és a Pp. 78. § (1) bekezdés, valamint a 32/2003. (VIII. 22.) IM. rendelet 3. §-a alapján kötelezte a perköltség megfizetésére a felperest.

Az elsőfokú ítélet ellen a felperes élt fellebbezéssel, melyben az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és javára történő megváltoztatását, a kereset szerint annak megállapítását kérte, hogy az alperes által vele szemben érvényesített 2005. június 29. napján közjegyzői okirattal megerősített 2004. március 5-i kölcsönszerződésben foglalt ügylet semmis. Fenntartotta azon jogi álláspontját, hogy a kölcsönszerződés a jogszabályok megkerülésére szolgált és jó erkölcsbe ütközik, a követelés szorult helyzetével visszaélve került meghatározásra és rögzítésre, így a szerződés a Ptk. 200. §, 202. § és 234. § (1) bekezdése alapján semmis. Vitatta az elsőfokú bíróságnak a tanúk érdekeltségére tett megállapítását és R. vallomásának értékelését. Utalt arra, hogy D. és J. tanúk igazmondásra voltak kötelezettek, az általuk előadottakat a felperes javára kell értékelni. Kifogásolta B. vallomásának korlátozott súllyal történt értékelését, melyet nem is indokolt az elsőfokú bíróság. Értékelni kérte, hogy K. azért lehetett jelen, illetve a felperes oldalán azért volt mindenki eltilva a jelenléttől, hogy a felperes egyedül maradjon állításaival. Kérte a perbeli előadásoknak a szerződés létrejöttét illetően annak

helyén és értékén vizsgálni, értékelni. D. szerepére vonatkozóan kérte B. tanú vallomását figyelembe venni és azt, hogy az alperes nem bizonyította, miszerint a lakás eladásáról tárgyalt volna bárkivel. Álláspontja szerint a részleges érvénytelenség mindenképpen megállapítható. Támadta a perköltség körében az ügyvédi díj mértékének megállapítását, melynek jelentős mérséklését kérte az ellátott tevékenység, elvégzett munka értékelése alapján.

Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte annak megalapozottsága folytán. A fellebbezési költségében az ügyvédi díját a pertárgy érték 5%-a + 20% áfa-ban kérte megállapítani.

A fellebbezés nem alapos.

A felperes fellebbezése az elsőfokú ítéletet a bizonyítékok helytelen mérlegelésére tekintettel támadta.

A nem vitatott tényállás szerint a peres felek között a Ptk. 523. § (1) bekezdése szerinti kölcsönszerződés jött létre 2005. június 29. napján a Ptk. 195. § (1) bekezdése szerinti közokiratba foglalással.

A felperes a keresetében - annak tartalma szerint - a 2005. június 29-i közjegyzői okiratba foglalt kölcsönszerződés érvénytelenségének a megállapítását kérte. Az elsőfokú eljárásban ekként módosította, és e körben pontosította is a keresetét. Arra adat sem merült fel az elsőfokú eljárásban és maga a felperes sem állította, hogy közte és az alperes között már korábban, 2004. március 5-én kölcsönszerződés jött volna létre. Ehhez képest a fellebbezésben a 2004. március 5-i kölcsönszerződésre utalás érthetetlen és értelmezhetetlen. Az elsőfokú iratok között elfekszik egy 2004. március 5. napján kelt kölcsönszerződés, amely azonban a felperes mint adós és perben nem álló harmadik személy, mint hitelező között jött létre. Azt azonban maga a felperes sem állította, sem az elsőfokú eljárásban, sem a fellebbezésében, hogy e szerződésnek bármilyen köze lenne a jelen per tárgyát képező közokiratba foglalt kölcsönszerződéshez, figyelemmel arra is, hogy az ugyancsak csatolt irat szerint ez előbbi kölcsön visszafizetése még 2004. évben megtörtént. (P.21.188/2006/1.sz.)

Az elsőfokú bíróság helytállóan mutatott rá, hogy a Pp. 195. § (5) bekezdés alapján a 2005. június 29. napján kelt közokirattal szemben ellenbizonyításnak van helye és e bizonyítás a Pp. 164. § (1) bekezdésre figyelemmel a felperest terhelte. A felperes állításai bizonyítására tanúkat jelentett be, akiket az elsőfokú bíróság meghallgatott, továbbá okiratokat (többek között ügyvédi írásbeli nyilatkozat, szembesítési jegyzőkönyv) csatolt. Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló valamennyi bizonyítékot a Pp. 206. § (1) bekezdés alapján a maguk összességében, azokat egybevetve értékelt. A bizonyítékok mérlegelése során arra helytállóan mutatott rá, hogy a rokoni, illetve baráti kapcsolat miatt a meghallgatott tanúk érdektelennek nem voltak tekinthetők. Ugyancsak helytállóan értékelte a fellebbezésben hivatkozott ügyvéd írásbeli nyilatkozatát, aki csak később, 2006. január 31-én, már a kölcsön visszafizetése körében folytatott tárgyalások során kapcsolódott az ügybe. A nyilatkozatában írtak szerint nincs tudomása arról, hogy milyen összegű hitel lett felvéve. Magára a tartozás 2006. januári összegére tett előadása megegyezett a

felperes nyilatkozatával, melyre az elsőfokú bíróság is rámutatott. A felperes élettársától hallottak pedig az élettárs érdekeltsége okán értékelhetők csak. Mindezek kiemelésével a fellebbezésben hivatkozott ügyvédi írásbeli nyilatkozatnak ügydöntő jelentősége nincs és kizárólag az egyéb bizonyítékokkal összevetve, azokkal együtt volt értékelhető, melyet az elsőfokú bíróság megtett. Mindezek kiemelésével az elsőfokú bíróság a valamennyi rendelkezésre álló bizonyítékot egymásra tekintettel, a maguk összességében okszerűen értékelt és közvetlen benyomásai alapján megalapozottan jutott arra a következtetésre, hogy a felperes nem bizonyította a kölcsönszerződésnek - a tőke és ügyleti kamat tekintetében sem - a közokiratban foglaltakkal eltérő tartalommal létrejöttét. Ugyancsak helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján nem állapítható meg a kölcsönszerződés érvénytelensége. A felperes az ezt alátámasztó tényelőadását kétséget kizáró módon nem bizonyította. Mindezek kiemelésével az elsőfokú bíróság megalapozottan utasította el a keresetet.

A perköltség viseléséről a Pp. 78. § (1) bekezdése szerinti döntése során az elsőfokú bíróság az alperest képviselő ügyvéd díját a Pp. 75. § (2) bekezdés és a 32/2003. (VIII. 22.) IM. rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja és 4/A. § (1) bekezdés alapján helytállóan állapította meg és számolta el. Az elsőfokú bíróság által megállapított pertárgy értékhez képest a rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja alapján megállapítható ügyvédi díj és annak 4/A. § (1) bekezdése szerinti áfa tartalma pontosan kiadja az elsőfokú bíróság által megállapított díjat és így perköltség összeget. Az így megállapított díj leszállítására alap nem volt. Az elsőfokú bíróság nem alkalmazta a rendelet 3. § (6) bekezdését, amely alapján a megállapított ügyvédi munkadíj összegének mérséklésére indok nem volt.

Mindezek kiemelésével a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdés értelmében a Pp. 254. § (3) bekezdésre is tekintettel indokai alapján helybenhagyta.

A fellebbezési eljárási költség viseléséről a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján határozott, amelyben az alperest képviselő ügyvéd díját számolta el a 32/2003. (VIII. 22.) IM. rendelet 3. § (2) bekezdés a) pont, (5) bekezdés és 4/A. § (1) bekezdés szerint bruttó összegben. Az alperes által érvényesíteni kívánt munkadíj megállapítására alap nem volt, mivel díjmegállapodás csatolásra nem került és ennek hiányában kizárólag a rendeletben meghatározott díj megállapításra volt mód. A rendelet 3. § (6) bekezdésének alkalmazására, a díj magasabb összegben való megállapítására indokot a másodfokú bíróság nem látott.

A felperes személyes költségmentessége folytán le nem rótt fellebbezési illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM. rendelet 13. § (1) bekezdés és 14. § alapján az állam viseli.

2007. november 27.

. Lizák Tibor sk.
a tanács elnöke
. Merőtey Anikó sk.
sk.
előadó bíró

Dr. Molnár Ágnes
bíró

A kiadmány hitelül:

Réczi Imréné
bírószági ügyintéző